

Harlan Coben

Zes jaar

I

Ik zat daar in het kerkbankje op de achterste rij toe te kijken hoe de enige vrouw van wie ik ooit zou houden in het huwelijk trad met een andere man.

Natalie was natuurlijk in het wit, en ze gaf me nog een trap na door er oogverblindend uit te zien. Haar schoonheid had altijd al iets breekbaars gehad, maar tegelijk was het een soort stille kracht. Daar voor het altaar straalde Natalie iets ongrijpbaars uit, bijna alsof ze niet van deze wereld was.

Ze beet op haar onderlip. In een flits dacht ik terug aan de luie ochtenden waarop we de liefde hadden bedreven, waarna zij mijn blauwe overhemd aantrok voordat we samen naar beneden gingen. Dan gingen we samen in de ontbijthoek de krant zitten lezen, en uiteindelijk haalde ze haar schetsboek tevoorschijn en begon te tekenen. Wanneer ze mij op papier vastlegde, beet ze op precies diezelfde manier op haar onderlip.

Twee handen drongen mijn borstkas binnen, pakten aan weerskanten mijn broze hart beet en braken het in tweeën.

Waarom was ik gekomen?

Geloof jij in liefde op het eerste gezicht? Ik ook niet. Maar ik geloof wel in een sterke, meer dan puur fysieke aantrekkingskracht op het eerste gezicht. Ik geloof dat je zo nu en dan – één of misschien twee keer in je leven – hevig door iemand wordt aangetrokken, vanuit een soort oergevoel dat sterker is dan een magneet. Zo ging het bij mij met Natalie. Soms blijft het daarbij. Soms groeit het uit tot méér, neemt het in hevigheid toe en

verandert het in een schitterend inferno waarvan je weet dat het echt is, en voor altijd.

En soms laat je je om de tuin leiden en zie je het eerste aan voor het tweede.

Ik was zo naïef geweest om te denken dat wat wij samen hadden voor altijd was. Ik, die nooit echt had geloofd in vastigheid en die alles had gedaan om me niet te laten ketenen, wist meteen – nou ja, binnen een week – dat dit de vrouw was naast wie ik iedere ochtend wakker zou worden. Dit was de vrouw die ik met mijn eigen leven zou beschermen. Dit was de vrouw – ja, ik weet hoe klef het klinkt – met wie ik kon nietsdoen, met wie zelfs de onbenulligste dingen zinnig zouden zijn.

Ja, pak maar even een teiltje.

Een geestelijke met een kaalgeschoren hoofd deed het woord, maar het bloed gonsde zo luidruchtig in mijn oren dat ik hem onmogelijk kon volgen. Ik staarde naar Natalie. Ik wilde dat ze gelukkig was. Dat waren niet zomaar mooie woorden, de leugens die we onszelf vaak voorhouden; want als degene die we liefhebben ons niet wil, wensen we toch eigenlijk gewoon dat ze ongelukkig is? Maar in dit geval meende ik het. Als ik echt dacht dat Natalie zonder mij gelukkiger zou zijn, zou ik haar laten gaan, hoe vreselijk ik dat ook vond. Maar ik geloofde niet dat ze gelukkiger zou worden, wat ze ook beweerde of deed. Misschien is dat ook wel een vorm van zelfrationalisatie, iets wat we onszelf op de mouw spelden.

Natalie keurde me geen blik waardig, maar ik zag haar mond verstrakken. Ze wist dat ik in de kerk aanwezig was, ook al hield ze haar ogen strak gericht op haar aanstaande. Hij heette Todd, zo was ik pas te weten gekomen. Vreselijke naam vind ik dat, Todd. Todd. Waarschijnlijk werd hij Toddy of Todd-Man of Toddster genoemd.

Todds haar was te lang, en hij had zo'n stoppelbaardje van vier dagen dat sommige mensen hip vinden en anderen, zoals ik, eerder een reden om de drager ervan een stomp in het gezicht te geven. Hij liet soepeltjes en zelfvoldaan zijn ogen langs

de aanwezigen gaan voordat zijn blik bleef rusten op... mij. Hij nam me even op voordat hij besloot dat ik zijn tijd niet waard was.

Waarom was Natalie naar hem teruggegaan?

Natalies getuige was haar zus Julie. Ze stond op de verhoging met een boeket bloemen in haar handen en een levenloze robotglimlach om haar mond. We hadden elkaar nooit ontmoet, maar ik had foto's van haar gezien en meegeluisterd met telefoongesprekken tussen Natalie en haar. Ook Julie leek verbijssterd te zijn door deze ontwikkeling. Ik probeerde haar blik te vangen, maar ze deed hard haar best om een kilometer voor zich uit te staren.

Toen ik weer naar Natalie keek, was het alsof er rotjes afgingen in mijn borstkas. Boem, boem, boem. Man, wat was dit een slecht idee geweest. Toen Todds getuige de ringen tevoorschijn haalde, werden mijn longen dichtgeknepen. Ik kreeg bijna geen lucht meer.

Genoeg.

Ik geloof dat ik was gekomen om het met eigen ogen te zien. Daar heb ik behoefte aan; iets wat ik door schade en schande heb geleerd. Mijn vader is gestorven aan een hartaanval toen ik achttien was. Hij had nooit eerder hartklachten gehad en was op alle fronten fit en gezond. Ik weet nog dat ik in de wachtkamer zat, dat ik de spreekkamer van de dokter binnengeroepen werd en het verpletterende nieuws te horen kreeg – en ik herinner me nog goed dat me werd gevraagd, daar bij de dokter en later in het rouwcentrum, of ik zijn lichaam wilde zien. Ik weigerde. Ik wilde niet het beeld op mijn netvlies van mijn vader op een brancard of in een kist, dacht ik toen. Ik wilde me hem herinneren zoals hij was.

Maar naarmate de maanden verstreken, kreeg ik er steeds meer moeite mee om zijn dood te aanvaarden. Hij was zo levendig en levenslustig geweest. Twee dagen voor zijn dood waren we nog naar een ijshockeywedstrijd van de New York Rangers geweest – pa had een seizoenskaart – en toen het op verlenging

uitdraaide, hadden we gebruld en gejuicht... dus hoe kon hij nu dood zijn? Ergens in mijn binnenste begon ik me af te vragen of er niet een fout was gemaakt, of het niet allemaal één grote fout was en mijn vader op de een of andere manier nog leefde. Ik weet dat dat onzin is, maar wanhoop kan met je op de loop gaan, en als je die wanhoop ook maar een klein beetje de ruimte geeft, vindt hij vanzelf alternatieve verklaringen.

Een deel van mij zit er nog steeds mee dat ik het lichaam van mijn dode vader nooit heb gezien. En nu wilde ik niet dezelfde fout maken. Maar deze keer – om maar bij de waardeloze metafoor te blijven – had ik het lijk gezien. Er was geen enkele reden om na te gaan of het hart nog klopte of om langer te blijven dan nodig was.

Ik deed mijn best om zo onopvallend mogelijk te vertrekken. Dat valt nog niet mee als je één meter vijftienentwintig bent en de bouw hebt, zoals Natalie altijd zei, van een houthakker. Ik heb grote handen. Natalie was daar gek op. Ze nam vaak mijn handen in de hare en volgde dan met een vingertopje de lijnen in mijn handpalm. Ik had echte handen, zei ze, mannenhanden. Ze had ze getekend, omdat ze volgens haar mijn verhaal vertelden: mijn jeugd in een arbeidersgezin, het feit dat ik tijdens mijn studie aan Lanford College had gewerkt als uitsmijter in een plaatselijke nachtclub, en om de een of andere reden ook het feit dat ik nu de jongste docent was aan de faculteit politicologie.

Wankelend liep ik het witte kappelletje uit, de warme zomerlucht in. Zomer. Was het uiteindelijk niet méér geweest dan dat: een zomerliefde? In plaats van twee hitsige tieners op zoek naar actie op schoolkamp waren wij twee volwassenen geweest die de afzondering van een zomerkamp zochten – zij om te tekenen, ik om mijn politicologieproefschrift te schrijven – en die als een blok voor elkaar gevallen waren, en nu september naderde... tja, aan alles komt een eind. Zoiets? Onze relatie had inderdaad iets onwerkelijks gehad: we waren allebei ver verwijderd van ons gewone bestaan, van alle dagelijkse beslommerin-

gen die daarbij hoorden. Misschien was het daarom zo fantastisch geweest. Misschien had het feit dat we samen niets anders dan die cocon hadden gekend, ver weg van de realiteit, onze relatie wel beter en intenser gemaakt. En misschien lulde ik maar wat.

Achter de kerkdeuren hoorde ik gejuich en applaus. Dat haalde me met een ruk uit mijn overpeinzingen. De dienst was afgelopen. Todd en Natalie waren nu officieel de heer en mevrouw Stoppelsmoel. Dadelijk zouden ze samen door het middenpad schrijden. Ik vroeg me af of er met rijst gestrooid zou worden. Todd zou daar vast niet blij mee zijn. Het spul zou maar in zijn haar en in die stoppelbaard terechtkomen.

Meer hoefde ik niet te zien.

Ik liep naar de achterkant van het witte kapelletje, waar ik uit het zicht verdween vlak voordat de kerkdeuren openzwaaiden. Ik staarde voor me uit over de open plek. Er was niets te zien, alleen maar... een open plek. En bomen in de verte. De blokhuizen stonden aan de andere kant van de heuvel. Het kapelletje maakte deel uit van het kunstenaarskamp waar Natalie verbleef. Mijn eigen schrijverskamp lag even verderop. Beide waren gevestigd in een oude boerderij in Vermont, waar nog op kleine schaal biologische groenten werden geteeld.

‘Hallo, Jake.’

Ik draaide me om naar die vertrouwde stem. Daar, op nog geen tien meter afstand, stond Natalie. Mijn blik ging vliegensvlug naar haar linkerringvinger. Alsof ze mijn gedachten kon lezen, stak ze haar hand op om me de nieuwe trouwring te laten zien.

‘Gefeliciteerd,’ zei ik. ‘Ik vind het heel fijn voor je.’

Ze deed alsof ze het niet hoorde. ‘Niet te geloven dat je bent gekomen.’

Ik spreidde mijn armen. ‘Ik hoorde dat er heerlijke hapjes geserveerd zouden worden. Dan ben ik niet te houden.’

‘Grapjas.’

Ik haalde mijn schouders op, terwijl mijn hart tot stof verging en wegwaaide.

‘Iedereen zei dat je niet zou komen,’ zei Natalie. ‘Maar ik wist wel beter.’

‘Ik hou nog steeds van je.’

‘Dat weet ik.’

‘En jij houdt van mij.’

‘Niet waar, Jake. Kijk dan.’ Ze zwaaide met de ring voor mijn gezicht.

‘Schat?’ Todd en zijn baardhaar kwamen de hoek om. Hij zag me en fronste zijn voorhoofd. ‘Wie is dit?’

Maar het was duidelijk dat hij dat al lang wist.

‘Jake Fisher,’ zei ik. ‘Gefeliciteerd met je huwelijk.’

‘Waar ken ik jou van?’

Het beantwoorden van die vraag liet ik aan Natalie over. Ze legde geruststellend een hand op zijn schouder en zei: ‘Jake heeft veel voor ons geposeerd. Ik denk dat je hem herkent van sommige tekeningen.’

De frons verdween niet. Natalie ging voor hem staan en zei: ‘Geef ons even een minuutje, oké? Ik kom zo.’

Todd keek mijn kant op. Ik verroerde me niet. Deinsde niet achteruit. Wendde mijn blik niet af.

Met tegenzin zei hij: ‘Goed. Maar blijf niet te lang weg.’

Hij wierp me nog één boze blik toe en liep toen om het kapelletje heen. Natalie nam me van top tot teen op. Ik wees naar de plek waar Todd was verdwenen.

‘Gezellige kerel,’ zei ik.

‘Wat kom je hier doen?’

‘Ik moest je laten weten dat ik van je hou,’ antwoordde ik. ‘En dat ik altijd van je zal blijven houden.’

‘Het is voorbij, Jake. Je redt het heus wel.’

Ik zweeg.

‘Jake?’

‘Ja?’

Ze hield haar hoofd een beetje schuin. Ze wist wat dat gebaar met me deed. ‘Beloof me dat je ons met rust zult laten.’

Ik stond daar maar te staan.

‘Belooft me dat je ons niet zult volgen of bellen of zelfs maar mailen.’

De pijn in mijn borst werd heviger, veranderde in iets scherp en zwaars.

‘Belooft het me, Jake. Belooft me dat je ons met rust zult laten.’

Ze hield mijn blik vast.

‘Goed,’ zei ik. ‘Ik belooft het.’

Zonder nog een woord te zeggen liep Natalie weg, terug naar de voorkant van het kapelletje, naar de man met wie ze zojuist was getrouwd. Ik bleef even staan en probeerde op adem te komen, probeerde kwaad te worden, luchtig te doen, het van me af te zetten en haar na te roepen dat ze niet wist wat ze miste. Dat alles wilde ik doen, en zelfs toen nog probeerde ik me volwassen op te stellen, maar ik beseftte al die tijd dat het een uitsteltechniek was, zodat ik niet onder ogen hoefde te zien dat mijn hart voorgoed gebroken was.

Ik bleef achter het kapelletje staan tot ik ervan uitging dat iedereen was vertrokken. Toen pas liep ik weer naar de voorkant. De geestelijke met het kaalgeschoren hoofd stond op de trap bij de ingang. Net als Natalies zus Julie. Ze legde een hand op mijn arm. ‘Gaat het wel, Jake?’

‘Uitstekend,’ antwoordde ik.

De geestelijke glimlachte naar me. ‘Wat een mooie dag voor een huwelijk, vindt u ook niet?’

Ik knipperde in het felle zonlicht. ‘Ja, dat zal ook wel,’ zei ik, en ik liep weg.

Ik zou doen wat Natalie me had gevraagd. Ik zou haar met rust laten. Ik zou iedere dag aan haar denken, maar haar niet bellen of mailen en haar zelfs niet opzoeken op internet. Ik zou me aan mijn belofte houden.

Zes jaar lang.

Zes jaar later

De grootste verandering in mijn leven, al kon ik dat destijds niet weten, zou zich voltrekken tussen 15.29 en 15.30 uur.

Mijn eerstejaarscollege over politiek moralisme was net afgelopen. Ik liep naar Brard Hall. Het was een ideale campusdag: de zon stond hoog aan de hemel, op het centrale plein werd een frisbeewedstrijd gehouden en overal zaten studenten, alsof ze er door een reuzenhand waren neergestrooid. Er schalde muziek over het terrein. Het was alsof een brochure van de ideale universiteitscampus tot leven was gewekt.

Ik ben gek op dit soort dagen, maar ja, wie niet?

‘Professor Fisher?’

Ik draaide me om in de richting waar de stem vandaan kwam. Zeven studenten zaten in een halve cirkel in het gras. Het meisje dat me had geroepen zat in het midden. ‘Komt u bij ons zitten?’ vroeg ze.

Ik wuifde het aanbod glimlachend weg. ‘Bedankt, maar ik heb dadelijk spreekuur.’

Ik liep door. Ik zou het sowieso niet gedaan hebben. Niet dat ik me niet graag bij hen had gevoegd op deze heerlijke dag – wie wil dat nou niet? – maar omdat de grens tussen docent en student niet erg scherp was afgebakend, en hoe hardvochtig dat misschien ook klinkt, ik wilde niet dat soort docent zijn, als je begrijpt wat ik bedoel. Zo iemand die net een beetje te veel met de studenten optrekt, zo nu en dan een feestje bijwoont in een van de studentenhuizen en misschien een rondje geeft tijdens

de picknick na een footballwedstrijd. Als docent hoor je je studenten te steunen en benaderbaar te zijn, maar je moet geen vriend of surrogaatouder van hen worden.

Toen ik bij Clark House aankwam, begroette mevrouw Dinsmore me met haar bekende frons. Mevrouw Dinsmore, een klassieke dragonder, was al receptioniste bij de faculteit politologie sinds de tijd dat Hoover nog president was, als ik me niet vergis. Ze was minstens tweehonderd jaar oud, maar met het ongeduld en de onvriendelijkheid van iemand die de helft jonger was.

‘Goedemiddag, lekker ding,’ zei ik. ‘Zijn er nog berichten voor me?’

‘Op je bureau,’ antwoordde mevrouw Dinsmore. Zelfs in haar stem klonk haar frons door. ‘En voor je deur staat weer de gebruikelijke rij studentes.’

‘Goed, dank u wel.’

‘Het lijkt wel een auditie voor de Rockettes.’

‘Begrepen.’

‘Je voorganger is nooit zo toegankelijk geweest.’

‘Kom op, mevrouw Dinsmore, ik kwam als student vaak genoeg hier bij hem langs.’

‘Ja, maar jouw broeken hadden tenminste een fatsoenlijke lengte.’

‘Dat vond u stiekem best een beetje jammer, of niet?’

Mevrouw Dinsmore deed haar best om niet naar me te glimlachen. ‘Verdwijn uit mijn ogen jij.’

‘Geef het maar toe.’

‘Wil je een schop onder je achterste? Wegwezen.’

Ik wierp haar een handkus toe en nam de achteringang, om de rij studenten te ontlopen die op vrijdag altijd voor mijn deur stond als ik spreekuur hield. Ik houd iedere vrijdag twee uur ‘inloopspreekuur’, van drie tot vijf. Zonder afspraak, negen minuten per student, geen aanmelding vooraf. Ze komen gewoon langs, wie het eerst komt, die het eerst maalt. We houden ons strikt aan de tijden: je krijgt negen minuten. Niet meer, niet